

Таким чином значення комплексних медико-трасологічних експертиз у встановленні об'єктивних даних неможливо перебільшити. Адже результати таких висновків допомагають пов'язати знаряддя із злочином, що має вагоме значення для розслідування та подальшого розкриття злочину.

Список використаних джерел:

1. Вирок по справі №173/1512/17 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/70017770>.
2. Гончаренко О.В. Криміналістичні експертизи – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 318 с.
3. Маршанська О.П. Про доказове значення трасологічних і комплексних медико-трасологічних експертиз / О.П. Маршанська // Теорія та практика судової експертизи та криміналістики. – 2014. – №13 – С. 226-231.
4. Етапи проведення експертизи із встановленням особи, що керувала автомобілем на момент ДТП / П.М. Хоробрих, А.О. Казаров, О.І. Малихіна, Є.О. Войтов // Теорія та практика судової експертизи та криміналістики. – 2014. – № 13. – С. 522-526.

Канакі А.В.

студентка,

Науковий керівник: Сквірський І.О.

доктор юридичних наук, доцент,

Запорізький національний університет

ПІДРОЗДІЛИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Актуальність даної теми полягає у тому що, на даний момент в Україні є дуже багато підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Тому у даній роботі потрібно визначити, які є підрозділи в Україні з оперативно-розшукової діяльності, які функції мають дані підрозділи та чим ці підрозділи відрізняються один від одного.

Питанням стосовно підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність займалися: Бандурка О. М. [2, с. 336], Бараненко Б. І. [3, с. 272], Сілюков В. О., Черков В. О. [7, с. 96].

Відповідно статті 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукова діяльність здійснюється оперативними підрозділами такими як:

Національна поліція – підрозділи кримінальної та спеціальної поліції;

Державне бюро розслідувань – внутрішня безпека, забезпечення особистої безпеки.

Служба безпеки України – контррозвідка, військова контррозвідка, захист національної державності, спеціальні підрозділи по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, оперативно-технічні, внутрішня безпека, оперативне документування, боротьба з тероризмом і захист учасників кримінального судочинства та працівників правоохоронних органів.

Служба зовнішньої розвідки України – агентурна розвідка, оперативно-технічна, власна безпека.

Державна прикордонна служба України – розвідувальний орган спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону (агентурна розвідка, оперативно-технічна, власна безпека), оперативно-розшуковими підрозділами відповідно спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону та його територіальних органів, підрозділами з охорони державного кордону органів охорони державного кордону та Морської охорони, забезпечення внутрішньої безпеки, забезпечення власної безпеки, оперативного документування та оперативно-технічними.

Управління державної охорони – підрозділи оперативного забезпечення охорони виключно з метою забезпечення безпеки осіб та об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона.

Орган доходів і зборів – оперативні підрозділи податкової міліції та підрозділи, які ведуть боротьбу з контрабандою.

Органи і установи виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної пенітенціарної служби України;

Розвідувальний орган Міністерства оборони України – оперативні, оперативно-технічні, власна безпека.

Національне антикорупційне бюро України – детективи, оперативно-технічні, внутрішній контроль [4].

Отже, ми розглянули, які в Україні є підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, також, слід зазначити, що проведення оперативно-розшукової діяльності іншими підрозділами зазначених органів, підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами забороняється.

Також у нашій роботі ми можемо визначити, що для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності оперативним підрозділам надається право:

1) опитувати осіб за їх згодою, використовувати їхню добровільну допомогу;

2) проводити контрольну та оперативну закупівлю та постачання товарів, предметів та речовин, у тому числі заборонених для обігу, у фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності з метою виявлення та документування фактів протиправних діянь;

3) порушувати в установленому законом порядку питання про проведення перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та осіб, які займаються підприємницькою діяльністю або іншими видами господарської діяльності індивідуально, та брати участь в їх проведенні;

4) ознайомлюватися з документами та даними, що характеризують діяльність підприємств, установ та організацій;

5) проводити операції із захоплення злочинців, припинення злочинів, розвідувально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав, організацій та окремих осіб;

6) відвідувати жилі та інші приміщення за згодою їх власників або мешканців для з'ясування обставин вчиненого або такого, що готується, злочину, а також збирати відомості про протиправну діяльність підозрюваних або осіб, щодо яких провадиться перевірка;

7) негласно виявляти та фіксувати сліди тяжкого або особливо тяжкого злочину, документи та інші предмети, що можуть бути доказами підготовки або вчинення такого злочину, чи одержувати розвідувальну інформацію, у тому числі шляхом проникнення оперативного працівника в приміщення, транспортні засоби, на земельні ділянки;

8) здійснювати проникнення в злочинну групу негласного працівника оперативного підрозділу або особи, яка співробітничала з останнім, із збереженням у таємниці достовірних даних щодо їх особистості;

9) знімати інформацію з каналів зв'язку, застосовувати інші технічні засоби отримання інформації;

10) контролювати шляхом відбору за окремими ознаками телеграфно-поштові відправлення;

11) здійснювати візуальне спостереження в громадських місцях із застосуванням фото-, кіно- і відеозйомки, оптичних та радіоприладів, інших технічних засобів;

12) мати гласних і негласних штатних та позаштатних працівників;

13) установлювати конфіденційне співробітництво з особами на засадах добровільності;

14) отримувати від юридичних та фізичних осіб безкоштовно або за винагороду інформацію про злочини, які готуються або вчинені, та загрозу безпеці суспільства і держави;

15) використовувати за згодою адміністрації службові приміщення, транспортні засоби та інше майно підприємств, установ, організацій, а так само за згодою осіб – житло, інші приміщення, транспортні засоби і майно, які їм належать;

16) створювати з метою конспірації підприємства, організації, використовувати документи, які зашифровують особу чи відомчу належність працівників, приміщень і транспортних засобів оперативних підрозділів;

17) створювати і застосовувати автоматизовані інформаційні системи;

18) застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю на підставах і в порядку, установлених законом;

19) звертатися у межах своєї компетенції із запитами до правоохоронних органів інших держав та міжнародних правоохоронних організацій відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна [5].

Отже, ми виявили, які надаються права оперативним підрозділам для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності і можемо сказати, що всі ці права створені таким чином, щоб запобігти злочинності та протидіяти їй.

У нашій роботі ми вже розглянули які є оперативно-розшукові підрозділи та які є права у них для виконання завдань, ще ми можемо проаналізувати, які є обов'язки в оперативно-розшуковій діяльності.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, зобов'язані:

1) у межах своїх повноважень відповідно до законів, що становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності, вживати необхідних оперативно-розшукових заходів щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснювати профілактику правопорушень;

2) виконувати письмові доручення слідчого, вказівки прокурора та ухвали слідчого судді суду і запити повноважних державних органів, установ та організацій про проведення оперативно-розшукових заходів;

3) виконувати у межах своєї компетенції запити правоохоронних органів інших держав або міжнародних правоохоронних організацій відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна;

4) інформувати відповідні державні органи про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб;

5) здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення злочинів;

6) забезпечити із залученням інших підрозділів безпеку працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу, сприяють оперативно-розшуковій діяльності, осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб;

7) брати участь у здійсненні заходів щодо фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, а також у проведенні спеціальної перевірки щодо допуску до особливих робіт [6].

Коли ми проаналізували які є підрозділи в Україні, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, які права та обов'язки мають ці підрозділи, тепер ми можемо звернутися до міжнародного досвіду, взявши за основу оперативно-розшукову діяльність на території Республіки Узбекистан.

Отже, оперативно-розшукову діяльність на території Республіки Узбекистан здійснюють органи:

1) Міністерства внутрішніх справ Республіки Узбекистан;

2) Служби національної безпеки Республіки Узбекистан;

3) Державного митного комітету Республіки Узбекистан;

4) Департаменту по боротьбі з податковими, валютними злочинами і легалізацією злочинних доходів при Генеральній прокуратурі Республіки Узбекистан;

5) Бюро примусового виконання при Генеральній прокуратурі Республіки Узбекистан [1].

Здійснення оперативно-розшукової діяльності іншими державними органами, а також юридичними і фізичними особами забороняється.

У висновку ми можемо сказати, що якщо порівняти перелік підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Україні

та в Узбекистані, то можна сказати, що в Україні їх нараховується 10, а в Узбекистані лише 5. А отже, кількість підрозділів ще не визначає якість роботи працівників, а найголовніше, це визначає кількість витрачених грошей з бюджету.

Список використаних джерел:

1. Абзац п'ятий частини першої статті 10 замінено абзацами п'ятим і шостим Законом Республіки Узбекистан від 16 жовтня 2017 року № ЗРУ-448 – Національна база даних законодавства 2017 г.
2. Бандурка О. М.: Оперативно-розшукова діяльність. Частина 1: Підручник. – Х.: Вид-во НУВС, 2002. – 336 с.
3. Бараненко Б. І.: Психологія оперативно-розшукової діяльності. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
4. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» ст. 5 «Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність».
5. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» ст. 8 «Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність».
6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» ст. 7 «Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність».
7. Сілюков В. О., Черков В. О. Засоби оперативно-розшукової діяльності: Навчально-методичний посібник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. – 96 с.

Лисаченко Є.І.

студентка,

Науковий керівник: Гринюк В.О.

доктор юридичних наук, доцент,

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

ДО ПИТАННЯ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Підтримання державного обвинувачення, як складова частина кримінально-процесуальної функції обвинувачення, має давню історію становлення, а етапи розвитку мають різне змістовне забарвлення залежно від історичного періоду та форми кримінального процесу, яка впливала на організацію обвинувачення та співвідношення приватних і публічних начал у кримінальному процесі.